Hi em,

Về việc đi học nước ngoài anh có một vài thông tin như sau:

- ✓ Về học bổng, theo kinh nghiệm của anh thì có một số loại như sau:
 - Học bổng của Chính phủ nước ngoài: các nước phát triển đều có học bổng của Chính phủ họ để cấp cho sinh viên giỏi nước ngoài vào học ở các trường ở nước họ. Học bổng này cover tất cả các chi phí từ học phí, scholarship amount (cấp hàng tháng như tiền lương vậy) cho đến chi phí đi lại bằng máy bay khứ hồi. Thông tin về các học bổng này em có thể xem trên website của đại sứ quán/lãnh sự quán các nước, chẳng hạn như đ/v trường hợp Nhật Bản thì có thể xem trên website của Tổng lãnh sự quán Nhật Bản ở TP.HCM: http://www.hcmcgj.vn.emb-japan.go.jp/vn/duhoc/study v.htm

Hoặc cũng có thể xem trên website của các trường/viện nghiên cứu được chính phủ họ uỷ quyền xét học bổng. Chẳng hạn như thông báo này của trường và viện mà anh đang làm là một ví du:

http://www.nii.ac.jp/graduate/applications/index-mext-e.html

- Học bổng của Trường/Viện nghiên cứu nước ngoài: một số trường/viện nghiên cứu có cấp học bổng riêng của họ và thường có các đợt thông báo (call for applicants) để ứng viên apply (thường thì 1 hoặc 2 đợt mỗi năm). Ở một số trường, học bổng này có thể được offer ở một số mức, như 100%, 50%, hoặc chỉ cover học phí,... Em có thể theo dõi thông tin trên website của họ để biết thời gian apply.
- Học bổng của Giáo sư nước ngoài: thường dành cho nghiên cứu ở các bậc học cao, offer bởi các GS nước ngoài dựa trên quỹ/dự án nghiên cứu của họ.
- Học bổng nhà nước (Việt Nam): học bổng 911 và 322 (theo đề án 911 và 322 của Chính phủ), học bổng này thường dành cho đối tượng là các cán bộ, giảng viên làm việc ở các trường, viện nghiên cứu, cơ quan nhà nước.
- Học bổng của các tổ chức hoặc công ty: một số tổ chức về giáo dục hoặc một số công ty cũng có offer học bổng dựa theo các điều kiện/ràng buộc của họ, tuy nhiên dạng hb này cũng không phổ biến lắm.

Với trường hợp của em, theo anh thì có thể hướng đến học bổng của Chính phủ nước ngoài hoặc của Trường nước ngoài.

✓ Các documents cần chuẩn bi:

Tuỳ theo yêu cầu cụ thể của từng trường khi họ ra thông báo về học bổng (call for applicants), tuy nhiên đa số các trường thường yêu cầu những giấy tờ sau:

- Application for Admission/ Scholarship (có thể hiểu là đơn ứng tuyển vào trường hoặc ứng tuyển học bổng, thường thì các trường đều có form mẫu, mình sẽ lấy form mẫu và điền thông tin của mình vào đó và gửi cho họ).
- Bằng cấp, bảng điểm/ học bạ của các bậc học gần nhất (ví dụ khi anh apply học bổng tiến sĩ thì họ yêu cầu bằng và học bạ bậc đại học và cao học, trường hợp apply vào đại học thì có thể sẽ yêu cầu bằng và bảng điểm bậc phổ thông). Nếu có Ranking (xếp hạng, thường thì các nước phát triển trong hệ thống giáo dục của họ đều có Ranking để xếp thứ hạng

học sinh/sinh viên) cao trong khoá học thì càng tốt và nên cung cấp cho họ chứng nhận/bằng chứng về Ranking.

- Bằng tiếng Anh: các trường nước ngoài thường chấp nhận TOEFL và IELTS, có thể chấp nhận TOEIC tuỳ trường, ví dụ với IELTS thì yêu cầu điểm thường là >= 6.5. Điểm tiếng Anh cao cũng là một lợi thế khi họ xét học bổng.
- Các thành tích hoặc certificate khác nếu có (đạt giải ở các kỳ thi học sinh giỏi quận/thành phố/quốc gia/quốc tế, các cuộc thi năng khiếu hoặc thi tiếng Anh,...), nếu có thì nên cung cấp giấy certificate hoặc chứng nhận gì đó về việc đạt giải cho họ (nếu certificate bằng tiếng Việt thì nên mang đến Quận nhờ họ dịch sang tiếng Anh và công chứng cho mình).
- Recommendation letter (thư giới thiệu). Ở các bậc học cao hơn (Thạc sĩ, Tiến sĩ) thì thư giới thiệu hầu như là bắt buộc phải có khi apply và thường yêu cầu thư của Trưởng Khoa của khoa mà mình theo học (ví dụ khi anh apply PhD fellowship thì anh phải nhờ thầy Trưởng khoa CNTT ở ĐHBK viết recommendation letter). Trường hợp apply bậc đại học thì có thể yêu cầu hoặc không yêu cầu (tuỳ trường), và nếu họ yêu cầu thì có thể sẽ là thư giới thiệu của Hiệu trưởng trường phổ thông mà em đang học.
- Bản sao Hộ chiếu (nếu em chưa có hộ chiếu thì tranh thủ đi làm đi nhé).
- Một số trường có thể yêu cầu GRE hoặc GMAT.
- Nếu apply vào đại học thì có thể họ yêu cầu viết một bài luận ngắn nói về việc lý do apply học bổng, tại sao chọn trường của họ, kế hoạch học tập nếu trúng tuyển và kế hoạch tương lai,...
- ✓ Sau khi mình gửi hồ sơ cho phía trường nước ngoài thì họ sẽ xét hồ sơ và thông thường sẽ sắp xếp một cuộc hẹn phỏng vấn với mình. Nếu trường có đại diện ở Việt Nam thì có thể sẽ phỏng vấn trực tiếp face-to-face, nếu không thì có thể phỏng vấn qua điện thoại hoặc bằng máy tính có phần mềm thoại (Skype,...).
- ✓ Sau buổi phỏng vấn mình sẽ đợi một thời gian để có kết quả (khoảng một tháng hoặc hơn, họ sẽ thông tin cụ thể về thời gian gửi kết quả). Nếu trúng tuyển thì họ sẽ thông báo qua email, sau đó sẽ gửi bản chính về Giấy mời nhập học và giấy chứng nhận cấp học bổng qua đường bưu điện, cùng một số giấy tờ khác cho việc làm thủ tục nhập học và Visa.
- ✓ Khi nhận được bản chính giấy tờ họ gửi thì song song với việc làm thủ tục nhập học, em nên liên hệ với Đại sứ quán/Lãnh sự quán nước họ ở Việt Nam để làm Visa. Thủ tục và thời gian xét thì có khác nhau đôi chút tuỳ từng nước và cũng khác nhau tuỳ dạng học bổng, thường thì học bổng chính phủ thủ tục đơn giản và nhanh hơn các học bổng khác (chẳng hạn như trường hợp của anh do có Japanese Government fellowship nên chỉ cần nộp cái Visa application form là họ hẹn luôn tuần sau nhận Visa :-)). Thông thường nếu có giấy gọi nhập học (và giấy cấp học bổng nếu có) của nước ngoài thì gần như chắc chắn là em sẽ được cấp Visa.
- ✓ Khi có Visa rồi thì việc còn lại là mua vé máy bay và chờ ngày lên đường thôi nhi ☺

Hope that helps. anh Thiện.